Силабус навчальної дисципліни
«Підприємництво та основи бізнесу»
Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаверський)
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна
Семестр	3
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити/120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Основи підприємництва та особливості його розвитку в сучасній економіці. Мотиви, принципи та функції підприємницької діяльності. Типи бізнесу та їх організаційно-економічні характеристики. Методи пошуку, формування та оцінювання бізнес-ідей. Ринок гостинності: структура, особливості функціонування та перспективи розвитку. Конкуренція як основний механізм ринкової економіки та формування конкурентних переваг підприємства. Аналіз конкурентного середовища та оцінювання конкурентоспроможності бізнесу. Правові засади підприємницької діяльності фізичних і юридичних осіб. Системи оподаткування суб'єктів господарювання. Управління людськими ресурсами та розвиток персоналу. Інноваційне підприємництво, стартапи та інноваційні бізнес-моделі. Міжнародний бізнес і зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Етика бізнесу та соціальна відповідальність підприємця. Управління змінами в організації. Електронна комерція та цифрові бізнес-технології. Особливості функціонування бізнесу в кризових умовах. Психологічні аспекти підприємницької діяльності та формування підприємницького мислення.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Курс спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системних знань про сутність підприємницької діяльності, механізми функціонування бізнесу та особливості управління підприємствами в сучасному конкурентному середовищі. Вивчення дисципліни забезпечує засвоєння теоретичних основ створення та розвитку власної справи, розуміння економічних, правових, організаційних і соціальних аспектів підприємництва. Особлива увага приділяється формуванню навичок генерування бізнес-ідей, оцінювання ринкових можливостей, управління людськими ресурсами, використання інноваційних технологій, забезпечення конкурентоспроможності підприємства та прийняття ефективних управлінських рішень у динамічному бізнес-середовищі.

Чому можна навчитися (результати навчання)	Уміння аналізувати сучасні тенденції розвитку підприємництва та оцінювати можливості створення бізнесу. Навички розроблення та оцінювання бізнес-ідей і підприємницьких проєктів. Здатність аналізувати ринок гостинності та конкурентне середовище підприємства. Уміння визначати конкурентні переваги та оцінювати конкурентоспроможність бізнесу. Навички застосування законодавства щодо здійснення підприємницької діяльності та вибору оптимальної системи оподаткування. Здатність організовувати роботу персоналу, ефективно управляти людськими ресурсами та впроваджувати зміни в організації. Уміння використовувати сучасні цифрові технології, інструменти електронної комерції та інноваційні рішення для розвитку бізнесу. Навички антикризового управління, оцінювання ризиків і прийняття підприємницьких рішень в умовах невизначеності.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Знання з цієї дисципліни дозволяють створювати та розвивати власний бізнес, аналізувати ринкове середовище, визначати перспективні напрями підприємницької діяльності та обґрунтовувати управлінські рішення. Набуті компетентності забезпечують здатність ефективно управляти підприємством, формувати конкурентні переваги, організовувати роботу персоналу, використовувати інновації та цифрові технології в бізнесі. Отримані знання можуть бути використані у професійній діяльності менеджера підприємства, підприємця, бізнес-аналітика, консультанта з розвитку бізнесу, керівника структурного підрозділу, фахівця з управління персоналом, а також під час реалізації власних стартапів та підприємницьких проєктів у сфері гостинності й інших галузях економіки.

Навчальна логістика	**Зміст дисципліни** Основи підприємництва: сутність, концепції та етапи розвитку. Мотиви та функції підприємницької діяльності. Типи бізнесу та їх характеристики. Пошук, формування та оцінювання бізнес-ідей. Ринок гостинності: сучасний стан, структура та перспективи розвитку. Конкуренція як економічна категорія та її роль у функціонуванні ринкової економіки. Аналіз конкурентного середовища підприємства. Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства та формування конкурентних переваг. Правовий статус фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб. Організаційно-правові форми ведення бізнесу. Основи оподаткування фізичних і юридичних осіб. Спрощена та загальна системи оподаткування. Управління людськими ресурсами в бізнесі. Підбір, мотивація та розвиток персоналу. Інновації як фактор розвитку підприємства. Стартапи та особливості їх функціонування. Фінансування інноваційних проєктів. Міжнародний бізнес та особливості зовнішньоекономічної діяльності. Бізнес-етика та корпоративна соціальна відповідальність. Управління змінами в організації. Електронна комерція та інтернет-бізнес. Цифрові платформи й електронні платежі. Особливості підприємницької діяльності в кризовий період. Антикризове управління та бізнес-стійкість. Психологія підприємця. Лідерство, креативність, підприємницьке мислення та прийняття управлінських рішень. **Види занять:** лекції, практичні **Методи навчання:** навчальна дискусія; аналіз кейсів; проблемно-орієнтоване навчання; онлайн-навчання. **Форми навчання:** очна, дистанційна
Пререквізити	Знання основ економічної теорії, менеджменту, маркетингу, готельно-ресторанної справи та загальні фахові компетентності.
Пореквізити	Знання та практичні навички, набуті під час вивчення дисципліни, можуть бути використані у професійній діяльності підприємця, менеджера підприємства, бізнес-аналітика, керівника структурних підрозділів підприємств сфери гостинності та інших галузей економіки, фахівця з розвитку бізнесу, консультанта з підприємництва, а також під час підготовки кваліфікаційної бакалаврської роботи.
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію УжНУ	1. Бланк, І. А. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність : навч. посіб. Київ : Ніка-Центр, 2020. 560 с. 2. Балабанова, Л. В., Холод, В. В. Організація бізнесу: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 468 с. 3. Васильців, Т. Г., Лупак, Р. Л. Підприємництво: теорія і практика: монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 412 с. 4. Гончарук, І. В. Менеджмент у готельно-ресторанному бізнесі:навч. посіб. Київ : Кондор, 2021. 328 с. 5. Грішнова, О. А., Колот, А. М. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник. Київ : КНЕУ, 2019. 512 с. 6. Кузьмін, О. Є., Мельник, О. Г. Основи підприємницької діяльності: підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2022. – 456 с. 7. Друкер, П. Ф. Практика менеджменту / пер. з англ. Київ : Основи, 2021. 416 с. 8. Мазаракі, А. А., Калошина, І. Ю. Готельно-ресторанний бізнес: економіка, організація, управління: навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2018. 512 с. 9. Мочерний, С. В. Основи підприємництва : навч. посіб. Львів : Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 388 с.

Локація та матеріально-технічне забезпечення	Навчальні аудиторії, комп'ютер, проектор, екран, доступ до мережі Інтернет
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік, усна відповідь
Кафедра	Туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
Факультет	Туризму та міжнародних комунікацій
Викладач	Мар'яна ПОПИК, к.е.н., доцент, доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства. Іван СІЧКА,канд. екон. наук, доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства **E-mail:** mariana.popyk@uzhnu.edu.ua ivan.sichka@uzhnu.edu.ua **Робоче місце: м. Ужгород, вул. Українська 19, ауд. № 328**
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс. Особливістю дисципліни є поєднання класичних основ підприємництва з актуальними питаннями інноваційного розвитку, стартап-підприємництва, електронної комерції, управління змінами та антикризового менеджменту.
Лінк на дисципліну	https://moodle.uzhnu.edu.ua/enrol/index.php?id=5764

Завідувач кафедри **Роман КОРСАК**

Розробник **Іван СІЧКА**